

Mondelinge vraag van De h. ASSAL : De uitvoering van werkstraffen binnen de gemeentelijke diensten. Mondelinge vraag van De h. JUNQUE : Reïntegratie van ex-gevangenen in Ukkel.

De h. Assal herinnert zich dat de nieuwe Brusselse procureur des Konings, Julien Moinil, enkele weken geleden een uitgebreid interview gaf aan Le Soir over de strijd tegen criminaliteit en aanverwant geweld in Brussel.

Daarin benadrukte hij het gebrek aan middelen (magistraten, politierechercheurs) waarover het parket beschikt om misdrijven op te volgen en criminele organisaties te ontmantelen.

Maar om ervoor te zorgen dat alle straffen correct worden uitgevoerd, wees hij ook op de rol die gemeentes zouden moeten spelen bij de invoering van werkstraffen.

De h. Moinil wees erop dat verschillende gemeentes nog niet hun rol spelen in dit strafrechtelijk antwoord, dat nochtans nuttig blijkt te zijn voor niet-gewelddadige overtredingen. Hij wees met name op Ukkel als een van de gemeentes die niet bereid is de uitvoering van straffen te aanvaarden.

De werkstraf, een autonome strafsancie die met instemming van de overtreder wordt opgelegd, houdt in dat er een specifieke activiteit ten dienste van de maatschappij moet worden uitgevoerd. Ze kan alleen worden uitgevoerd bij openbare diensten van de staat, gemeentes, provincies, gemeenschappen of gewesten, of door verenigingen of stichtingen zonder winstoogmerk met een sociaal, wetenschappelijk of cultureel doel. Tijdens de uitvoering van de werkstraf staat de veroordeelde onder toezicht van een juridisch medewerker.

Voor de uitvoering van deze straffen binnen de gemeentediensten moet een kader worden gecreëerd. Dit impliceert een bepaalde investering van de gemeente. Maar gezien de voordelen van deze straffen, die een concreet strafantwoord geven, de veroordeelde bewuster maken en een tastbare genoegdoening mogelijk maken, zonder dat de gevangenen overvol raken of de veroordeelde gedesocialiseerd wordt, is het redelijk te denken dat deze investering vanuit sociaal oogpunt wenselijk is.

Bevestigt het college de bewering van de procureur des Konings dat Ukkel de uitvoering van werkstraffen binnen de gemeentediensten niet toestaat? Zo ja, waarom niet?

De h. Junqué, die het woord voert namens de h. Lambert-Limbosch, die vanavond afwezig is, wijst erop dat Brussel sinds begin januari eindelijk een nieuwe procureur des Konings heeft, in dit geval de h. Julien Moinil, nadat vier jaar lang een magistraat in die functie vacant was geweest.

Deze nieuwe procureur heeft zijn stempel gedrukt, met name door zich uit te spreken in de media. In zijn interview sprak hij uitvoerig over zijn vastberadenheid, waarbij hij opmerkte dat "we al meer dan 20 jaar niet meer investeren in justitie en politie", met als gevolg dat de criminaliteit in Brussel toeneemt. De h. Moinil hekelt de aankondigingseffecten van de politici die verantwoordelijk zijn voor politie en justitie en denkt - en dat is zijn rol - aan het repressieve aspect van justitie. Maar hij verliest niet uit het oog dat gevangenis niet alles is. Hij zegt: "Is het bijvoorbeeld normaal dat onze gevangenen geen gevangenisinhoud hebben? Als iemand opgesloten zit, moet er in principe een opvolging: cursussen, opleidingen, werk, re-integratie... Dat is er niet! Of heel weinig.

Over re-integratie zei de h. Moinil verder: "Wist je dat sommige gemeentes geen faciliteiten bieden voor werkstraffen? En Ukkel is één van die gemeentes. De h. Junqué voegt eraan toe dat de h. Moinil heeft gezegd dat hij contact heeft gehad met de betrokken burgemeesters.

De h. Junqué wil graag gerustgesteld worden over deze publieke verklaring en de inwoners van Ukkel kunnen vertellen dat hun gemeente haar steentje bijdraagt om ex-gevangenen te helpen een toekomst in de maatschappij te vinden en te voorkomen dat ze hervallen

In Le Soir van 11 november 2023 stelt mevr. Emilie Caspar, professor psychologie en neurowetenschappen aan de Universiteit Gent, dat “de afwezigheid van adequate begeleiding bij vrijlating de schadelijke effecten van gevangenschap niet compenseert”. Ze besluit met te zeggen. “We hebben allemaal een rol te spelen op onze eigen kleine manier. Het is duidelijk in ons gezamenlijk belang om een succesvolle re-integratie in de maatschappij aan te moedigen. Medeleven tonen met mensen in de gevangenis kan voor velen van ons moeilijk zijn maar het is een noodzakelijke stap als we in de toekomst samen een vreedzamere samenleving willen opbouwen”.

Welke maatregelen zijn er al genomen om ex-gevangenen te re-integreren (werk, huisvesting, opleiding, ondersteuning), vooral vanuit een genderperspectief?

Na de dialoog die de nieuwe procureur des Konings met de burgemeester tot stand lijkt te hebben gebracht - en de bereidheid tot handelen van Ukkel die hij meende te bespeuren - hoe denkt het college deze maatregelen te versterken - of dergelijke maatregelen te activeren als ze nog niet bestaan - gezien het feit dat re-integratie bijdraagt aan de bestrijding van geweld in onze straten?

De burgemeester bevestigt dat hij gesprekken heeft gevoerd met de procureur des Konings, wiens motivatie en bereidheid om vooruitgang te boeken hij waardeert. Deze magistraat wijst er terecht op dat het gebrek aan middelen voor het parket een van de grootste bekommernissen is van het Brussels Gewest.

Wat de administratieve sancties betreft, die niet onder de bevoegdheid van het parket vallen, legt de burgemeester uit dat de ambtenaar die de sancties oplegt, de overtreders kan voorstellen om werken “van algemeen belang” uit te voeren als alternatief voor het betalen van een boete maar dat de betrokkenen bijna altijd liever betalen.

De burgemeester heeft de door de procureur des Konings aan de orde gestelde kwestie besproken met zijn ambtgenoot in Oudergem.

De gemeente Oudergem beschikt over een zeer doeltreffende bemiddelaar en een Dienst Alternatieve Gerechtelijke Maatregelen (DAGM) die rechtstreeks verzoeken van het gerecht ontvangt.

Er zal worden nagegaan of het in Oudergem toegepaste model in Ukkel moet worden gekopieerd maar in principe is er geen bezwaar tegen.

De burgemeester geeft er echter de voorkeur aan om in dit stadium voorzichtig te blijven, gezien het gebrek aan cijfers over de vereiste investering.

Toch wil de burgemeester wijzen op een minpunt, gezien de nogal onbevredigende resultaten van een gelijkaardig beleid ten aanzien van taggers, die werden gesommeerd hun tags te verwijderen: omdat ze geen opvoeders zijn, hadden de ambtenaren van de antitagcel het moeilijk om toezicht te houden op deze delinquenten - als ze al de moeite namen om te komen opdagen - en bovendien werd het werk niet naar behoren uitgevoerd.

De burgemeester is volledig overtuigd van de noodzaak om te werken aan de re-integratie van ex-gevangenen. Hij is echter van mening dat deze taak niet tot het takenpakket van een gemeentebestuur behoort.

De dienst Sociale Actie heeft echter contact met een vzw die actief is op dit specifieke gebied en er worden mogelijke wegen voor samenwerking onderzocht.